

ΜΟΥΣΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Η ΣΥΜΦΩΝΙΚΗ ΤΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ

ΥΠΟ ΤΟΥ Κ. Π. ΠΕΤΡΙΔΗ

Μετά τα πρώτα κάπως αβρθητικά βήματα βρήκαν τα κόρνα της συμφωνικής ορχήστρας του σταθμού το στερεό τους κάθισμα, στα εισαγωγικά μέτρα της ουβέρτουρας του «Ελευθέρου Σκοπευτού» του Βέμπερ, με την όποιαν άρχιζε το πρόγραμμα της Συμφωνικής Συναυλίας του Ραδιοφωνικού Σταθμού την περασμένη Πέμπτη. Μεταξύ των πολλών προσόντων και ελαττωμάτων, που κατέχουν τα νωχελή και ήδυπαθή αυτά όργανα της ορχήστρας, παρουσιάζουν και το χαριτωμένο του άκαταλογίστου, που συνήθως καταλογίζομεν εις βάρος ή προς έπαινο του ώραιου φύλου. Στα χέρια και του καλύτερου τεχνίτου το κόρνο δεν μας προσφέρει ποτέ την απόλυτη ασφάλεια ότι η προσεχής νότα δεν θα αναπηδήση απρόοπτα έξαρθρωμένη. Πολλάκις μας δόθηκε η άτυχης ευκαιρία να παραστώμεν ατήκοοι μάρτυρες παρομοίων άτυχημάτων στους κόλπους και των πλέον φημισμένων ορχηστρικών συγκροτημάτων της Ευρώπης. "Ας μη έκληφθούν, μολαταύτα, αι γραμμάι αυτά ως γενικό συχωροχάρτι για κάθε άμέλεια ή ανεπάρκεια." Εμπειρος κορνιστής με διεξέβασεν ότι με λίγη θέρμανσι, εμπύχωσι του όrganου πρό της εκτελέσεως και με την βέουσα, φυσικώ τώ λόγω, προσοχή είναι δυνατό να αποφευχθούν τα πλείστα των άτυχημάτων.

Η εισαγωγή του Φράϊσουτς είναι η τυπική ουβέρτουρα θεάτρου της προραγωνικής εποχής. Χωρίς να διαρραγούν τα πλαίσια της κλασικής ουβέρτουρας, όπως κυρίως τα έχαραξεν ο Μπετόβεν, αι εισαγωγαι του Βέμπερ προαναγγέλλουν ήδη το επί θύραις μουσικόδραμα. Και γίνεται τουτό έφικτό όχι τόσο με την διεύρυνσι της φόρμας όσο με τον έντονο χαρακτήρα των θεμάτων, που συμμετέχουν στην έπεξεργασία της εισαγωγής. Έξαιρέσει ίσως ενός Ντεμπουσύ η ενός Μουσσόργκσκ κανείς μουσουργός δεν κατορθώνει όσον ο Βέμπερ να δημιουργήση με τρεις νότες του κόρνου την ρεμβώδη, μυστηριώδη άτμοσφαιρα του δάσουσ η, με σύντομο θεματικό απόσπασμα στα βαθιά του κλαρίνου, τον δραματικό τόνο μιας τραγικής σκηνής. Είναι κοινοτοπία να προσθέσωμεν ότι θεωρείται ως ο πατέρας του γερμανικού μουσικοδράματος κι' αποτελεί τον συνδετικό κρίκο μεταξύ της συμφωνικής, αλλά κάπως σκληράς, διαγοητικής μεσότητος του Μπετόβεν και των έντόνων παθητικών διαχύσεων του Βάγκνερ. Είναι έπομένως εύνόητος ή άπερίοριστος λατρεία, την όποιαν έτρεφεν αυτός προς τους κορυφαίους προκατόχους του.

Η «Ημιτελής» του Σούμπερτ, αν και εύρύτατα κτήμα κοινό, έμφανίζεται πάντοτε σαν άφθαρτο μετάλλιο, που περνώντας από χιλιάδες χέρια δεν χάνει ούτε κατ' ελάχιστο βαθμό την άδρη άναγλυφικότητα της φυσιογνωμίας του. Ίδου δύο μουσουργοί σχεδόν σύγχρονοι, αλλά πόσο διάφοροι! Με τον Σούμπερτ κλείνει η μακρά σειρά των κλασικών, που βάδιζαν τον δρόμο της τέχνης σχεδόν μονοκόμματοι, άκέραιοι την προσωπικότητα, δίχως έξεζητημένη συνειδητοποίησι της εργασίας τους, δίχως φιλοσοφικές δοξασίες, ψυχολογικές αναλύσεις. Με τον Βέμπερ προμηνύεται μόν, αλλά δεν άρχίζει ακόμη η μετέπειτα με τους ρωμαντικούς και, ιδίως στις ήμέρες μας, με τους συγχρόνους δραματική καταντήσασα διάσπασις της πραγματικότητος του συνθέτου και υπερβολική συνειδητοποίησις της καλλιτεχνικής εργασίας.

Άλλ' ως πλησιάζομε στα ήμέτερα, η συνέχεια του προγράμματος, μας προσέφερε το «Βυζαντινό Αφιέρωμα» για ορχήστρα έγχορδων και το «Μπαλλέτο της Ναυσικάς» από την όπερα «Όδυσσεύς» του Κυπρίου συνθέτου κ. Σόλωνος Μιχαηλίδη. Στα δυο αυτά έργα ο κ. Μιχαηλίδης μας έμφανίζει την πολυσύνθετη προσωπικότητά του. Το «Βυζαντινό Αφιέρωμα» δονείται από έντονη έσωτερικότητα με βαθύνοιες, μυστικοπαθείς έκστάσεις, που βοίσκουν μεστή την ενσάρκωσί τους στον έντεχνο χειρισμό των έγχορδων, στον πλούτο των θεματικών στοιχείων, στην πυκνή, αλλά και δραστική πλοκή των αρμονικών και πολυφωνικών συνδυασμών, σπηριζομένων πλουσιώτατα στους τρόπους της βυζαντινής ύμνωδίας. Στο «Μπαλλέτο της Ναυσικάς» ο κ. Μιχαηλίδης έμφανίζει την ρυθμική και περιγραφική πλευρά του ταλέντου του. Το πρώτο κομμάτι εξιστορεί την σκηνή της Ναυσικάς και των θεοσπαινιδών, που φθάνουν στην άκροθαλασσιά και παίζοντας —χορεύοντας ξεφορτώνουν τα ρούχα από το άμάξι. Το έπομένο αντίντε έχει άπαλό χαρακτήρα. Τα κορίτσια πλένουν τα ρούχα και χορεύοντας τα άπλώνουν στα σχοινιά. Άκολουθει το παιγνίδι της σφαίρας, που άκόποτε κτυπάντας τον ξυπνάει τον Όδυσσέα, που κοιμόταν θαλασσοδαμένος πίσω από τους θάμνους. Φινάλε με χαυμόσυνο χορό Ναυσικάς και θεοσπαινιδών γύρω από τον Όδυσσέα. Και πώς να μη θυμηθί κανείς έδώ τον δρασερό στιχο της Όδυσσείας, όπου η Ναυσικά, άποθαυμάζοντας τον υπό της Άθηνάς μεταμοσφωθέντα ήρωα, στοχάζεται: «"Ω! νάδιναν οι θεοί να μοι τύχαινε τέτοιος άνδρας για σύζυγο».

Στα καθιστάς συμφωνικά μέρη του μπαλλέτου αυτού ο κ. Μιχαηλίδης δείχνει πλουσίαν έφευρετικότητα σε ρυθμικά θέματα, ορχηστρικούς συνδυασμούς. Στα περιγραφικά μέρη δέον να έπιστρατευθί η φαντασία για να συμπληρώση ό,τι θα μας έχαρίζαν τα σκηνικά και τα χορογραφικά σπηρίγματα.

Ευκαιρίας διδομένης, θά ήθελα να σχολιάσω με λίγα λόγια την μουσικολογική πλευρά της προσωπικότητος του υπό μελέτη συνθέτου. Ο κ. Μιχαηλίδης είναι συγγραφεύς, μεταξύ άλλων, και δύο έμβριθων τόμων «Ιστορίας και εξέλιξεως της συγχρόνου άρμονίας». Με την βοήθεια εκατοντάδων μουσικών παραδειγμάτων εξιστορείται στο έκτενές αυτό έργο η καταπληκτική τώ οντι εξέλιξις της άρμονικής και πολυφωνικής γλώσσης από των άπαρχών της, που χάνονται στα βάθη του Μεσαίωνος μέχρι και των πλέον έξωφρενικών τολμημάτων της συγχρόνου μουσικής τεχνοτροπίας. Τα ως άνω παραδείγματα, των όποιων η έπισήμανσις και διαλογή άποτελούν αξιόλογον άθλον έπιστημονικής έρεύνης, σχολιάζονται έκάστοτε από τον συγγραφέα με αξιέπαινοι αντικειμενικότη και τοποθετούνται εντός των ιστορικών πλαισίων, έξ όν έπήγασαν και τα όποια έμπεξηγούν, τρόπον τινά, πάμπολλα μουσικά φαινόμενα, που άλλως θά ένεφανίζοντο ως άδικαιολογητάς επαναστατικά ή συγκεχυμένως πρωθύστερα. Δεν μοι είναι δυνατό να διατυπώσω ότι υπάρχει, εις οιανδήποτε άλλη γλώσσα, έργο αντιστοιχούν όλης και σημασίας. Με ευχαριστώ, έπομένως, η πληροφορία ότι ο κ. Μιχαηλίδης πρόκειται να εκδώση τους ως άνω δυο τόμους και στην γαλλική και την άγγλική. Δεν άμφισβώλω ότι θα κυκλοφορήσουν εύρύτατα εις χείρας των μουσικών, έπανγγελλόμενα και έρασιτελώς.

Το πρόγραμμα της συναυλίας έληγε με τον «Μολδαύα» από τον κύκλο συμφωνικών ποιημάτων «Η Πάτρα». Θεωρούμενος δικαίως πατέρας και δημιουργός της τσεχικής μουσικής, ο Σμέτανα είναι ο ήρωας και το θύμα της άδρητύτου άποστολής του. Ζών, χρονικά και γεωγραφικά, εντός βολής ούτως ειπείν του βαγενικοθ ήφαιστείου έδέθη μόν τον ένατερισθί εις μέγιστον βαθμόν την άρμονική και ορχηστρική τεχνοτροπία του γερμανικού κολοσσοθ, κατάρθωσε μολαταύτα να περιφουρήση και να εκμαιεύση άδρα την έθνική φυσιογνωμία της τσεχικής μουσικής και να χαρίση στην πατρίδα του το έθνικό κατ' έξοχην έργο, που φέρει το δημοφιλές έργο της «Πουλημένης μνηστής». Άλλ' ύπήρξε και θύμα της σκληράς του άποστολής. Κατά τα τελευταία έτη της ζωής του έζησε έγκλειστος σε φρενοκομείο ως νάσιτος ο άδυστυχής. Δεν φαίνεται δε να είναι ο άδυστυχής Σμέτανα ο μόνος, και καθώς πάμει, ούτε ο τελευταίος των έκτός τροχιάς περιφερομένων εκπροσώπων της προκομμένης συντεχνίας των μουσουργών.

Κύριο χαρακτηριστικό της εκτελέσεως του όλου προγράμματος της συναυλίας υπό την διεύθυνσι του κ. Άντ. Εύαγγελάτου υπήρξε η άλλάνθαστος μουσική διαχυτικότητα, που έθέριμεινε τα έργα από άκρου εις άκρον. Την εισαγωγή του «Φράϊσουτς» θά ποστιμοδύσα ίσως εκτελεστική με ζήλος πιδό συνκρατημένο. Υπερβολικός ζήλος άπειλών να υπερπηδήση τα κλασικά πλαίσια μιας κλασικής ουβέρτουσας τείνει να άλλοιώση τον χαρακτήρα του έργου, πρό πάντων όταν τουτό εκτελήται εις συμφωνική συναυλία και όχι εις θεάτρο. Στην «Ημιτελή» του Σούμπερτ η ορχήστρα ήχοιθε συχνά με άυρόπτον και άδικαιολόγητη σκληρότητα. Άλλ' ίσως να όφείλεται το φαινόμενο στη σαδιοφωνική συσκευή, που μοι μετέδιδε την έκπομπή. Η αυτή εξέγησις δεν μπορεί δυστυχώς να έπέμβη στον περιπτωσις διανθίσεως του μουσικού λόγου με μερικά φάλτσα των όργάνων έδώ κι' εκεί. Όλίγη προσοχή θά έξήλειφε τον κοινοστον αυτό άτελειών.

Είναι αξίος συγχαρητηρίων ο κ. Εύαγγελάτος διά την ιδιαιτέρα στοργή και μουσική εύσυνειδησία, με την όποια έρυήνευσε τα δύο έργα του κ. Μιχαηλίδη. Ο κυμαινόμενος ροός του «Μολδαύα» παρήλασε κάπως ταραχώδες και άνισος στούς κυματισμούς του. Θά ένόμιζε κανείς ότι αφινίδιος κυκλών άνετάρραξε τα ήσεια νερά του άγαθοθ ποταμοθ. Ο ένδικεσσος, μολαταύτα, λαϊκός χορός καθώς και το φινάλε του έργου άπεδόθησαν με έξαιρετική εύστοχία.

Π. ΠΕΤΡΙΔΗΣ

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Μιά συνέντευξη με τον Διευθυντή της
κ. ΓΙΩΡΓΟ ΑΡΒΑΝΙΤΑΚΗ

Αυτές τις μέρες αρχίζει τις μουσικές της παραδόσεις η 'Ελληνική Μουσική 'Ακαδημία η οποία θα λειτουργήσει υπό την εποπτεία του κ. Σόλων Μιχαηλίδη και την διεύθυνση του κ. Γιώργου 'Αρβανιτάκη.

Η 'Ελληνική Μουσική 'Ακαδημία έχει την πρόθεση να συντελέση στην εξύψωση του μουσικού επιπέδου του τόπου και προς τούτο θα ακολουθήσει το πρόγραμμα του 'Ωδείου 'Αθηνών.

Σε πληροφορίες σχετικές με την λειτουργία της 'Ελληνικής Μουσικής 'Ακαδημίας ο κ. 'Αρβανιτάκης μās είπε τα ακόλουθα:

«Η 'Ελληνική Μουσική 'Ακαδημία δεν θα έχει λόγον ύπαρξεως αν δεν προσφέρει πραγματικές υπηρεσίες στη μουσικήν ανάπτυξη του τόπου. Τις ουσιαστικές υπηρεσίες που ελπίζει να προσφέρει θα τις επιδιώξει με την τήρηση ενός αυστηρού προγράμματος τον οποίον μόνον το 'Ωδείο 'Αθηνών μπορεί να εφαρμόσει επειδή είναι οργανισμός που επιχορηγείται από το 'Ελληνικό Κράτος και δεν αποβλέπει στον αριθμό αλλά στην ποιότητα των μαθητών.

Το ίδιο απαιτητική θα είναι και η 'Ελληνική Μουσική 'Ακαδημία και γι' αυτόν τον λόγο οι μαθητάι θα γίνονται δεκτοί μόνον κατόπιν εισαγωγικών κατατακτησίων εξετάσεων και οι αρχάριοι δεν θα θεωρούνται τακτικοί μαθηταί παρά μόνον υστερα από εξάμηνη παρακολούθησιν και έφ'όσον θα συγκεντρώνουν τα απαραίτητα προσόντα».

Σε ερώτησή μας σχετικά με το είδος της εποπτείας που θα έχει ο κ. Σόλων Μιχαηλίδης, ο κ. 'Αρβανιτάκης μās είπε τα εξής: «Ο κ. Σόλων Μιχαηλίδης είναι μία μουσική μορφή δυσβάστακτη για τους ώμους της φιλότεχνης Κύπρου.

Είναι ένας μουσικολόγος με άπεραντη μόρφωση, ένας έκτακτος δάσκαλος, ένας σπάνιος κριτής και διέπεται από πνεύμα συνεργασίας που πολύ δύσκολα μπορεί να το βρή κανείς σε καλλιτεχνικές ιδιοσυγκρασίες. Από τις εξετάσεις του 'Ωδείου του Λυκείου 'Ελληνίδων 'Αμμοχώστου που μās έκανε την τιμήν να παρακολουθήσει ως πρόεδρος της εξεταστικής επιτροπής τον περασμένο Μάιο, έσημάτισα την πεποίθησιν ότι σπάνια εξεταστής κάνει τέτοια λεπτομερειακή και έξονυχιστική εξέταση με πλήρη συνείδηση της αποστολής του.

Στην 'Αθήνα δε εκτιμάται πολύ ως συνθέτης και το περισπούδατο έργο του «Η άρμονία της σύγχρονης μουσικής» έχει αποσπάσει τα ευμενέστερα σχόλια των ειδικών και τον θαυμασμό για την πετυχημένη συλλογή και ταξινόμηση των άπειραριθμών παραδειγμάτων. Το σύγγραμά του αυτό έχει μεταφραστεί στην Γαλλική και πρόκειται να αποδοθῆ και στην 'Αγγλική γλώσσα.

Όλα αυτά, αν και γνωστά, τα επαναλαμβάνω για να υπογραμμίσω τη σημασία που έχει η έποπτεία του στις σπουδές της 'Ακαδημίας και τη χαρά που αισθάνομαι στην ιδέα της συνεργασίας μας.

Ο κ. Σόλων Μιχαηλίδης θα παρακολουθήσει τις εισαγωγικές εξετάσεις της 'Ελληνικής Μουσικής 'Ακαδημίας, θα κάνει όσες επιθεωρήσεις κρίνει αναγκαίες κατά τη διαδρομή του έτους, θα παρίσταται στις επιδείξεις και θα προεδρεύσει της εξεταστικής επιτροπής στις τελικές εξετάσεις».

Στην ερώτησή μας τη σχετική με την επικοινωνία της 'Ελληνικής Μουσικής 'Ακαδημίας με το 'Ωδείο 'Αθηνών, ο κ. 'Αρβανιτάκης μās είπε τα ακόλουθα:

«Κατά την πρόσφατη παρουσία μας στην 'Αθήνα του κ. Σόλων Μιχαηλίδη και έμου ήλθαμε σε συνεννοήσεις με το 'Ωδείο 'Αθηνών, το οποίο είναι το αυστηρότερο 'Ωδείο της 'Ελλάδος. Ο Διευθυντής του κ. Σπύρος Φαραντάτος, ο οποίος είναι και διευθυντής του μουσικού τμήματος του Ραδιοφωνικού Σταθμού 'Αθηνών έδειξε μεγάλο ενδιαφέρον για την 'Ακαδημία και απέφασε να έρχεται στην Κύπρο για τις πτυχιακές και διπλωματικές εξετάσεις της 'Ελληνικής Μουσικής 'Ακαδημίας.

Αυτό ήταν μεγάλη άναγνώριση για την 'Ακαδημία και έχει τεράστια σημασία για το κύρος της.

Η ΜΙΣ ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ ΚΑΙ Η ΜΙΣ ΠΕΔΟΥΛΑ

Την 22αν Αύγουστου διοργανώθησαν εις το ξενοδοχείο «Ο ΒΕΡΧΙΑΛ» Προδρόμου καλλιτεία διά την ανάδειξιν της Μίς Προδρόμος 1953. Ο τίτλος της Μίς άπενεμήθη εις την εκ Λευκωσίας δεσποινίδα "Ηβην Μακρίδου.

—Την 29ην Αύγουστου διοργανώθη εις το ξενοδοχείον 'Ηλύσια Πεδουλά μέγας υπαίθριος χορός, όστις συμπεριελάμβανε και καλλιτεία διά την ανάδειξιν της Μίς Πεδουλά.

Η έκλογή έγινε κατόπιν ψηφοφορίας των θεατών και αποφάσεως κριτικής επιτροπής, την όποιαν άπετέλεσαν πρόσωπα πολύ γνωστά εις τους καλλιτεχνικούς και πνευματικούς κύκλους της Κύπρου. Το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας ως και η άπόφασις της κριτικής επιτροπής συνεφώνησαν άπολύτως. Έξελέγη δε ως Μίς Πεδουλά 1953, η εκ Λευκωσίας γνωστή καλλιτέχνης του πάνου δνις Λουκία Χαρολαμπίδου. ήλικίας 19 έτων. Δευτέρα έξελέγη η επίσης εκ Λευκωσίας δνις "Ηβη 'Αναστασιάδου.

ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΑἴΣΤΗΤΒΟΔ Σ' ἘΝΑ ΧΩΡΙΟ ΤΗΣ ΟΥΑΛΛΙΑΣ

“Ὅλες οἱ φυλές τοῦ Ἰσραὴλ συναντῶνται σ' ἓνα φεστιβάλ μουσικῆς, χορωδίας καὶ λαϊκῶν χορῶν

Ἡ Ἑλλάς λάμπει διὰ τῆς ἀπουσίας της

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, Αὐγούστος

1953

ΓΙΑ ΕΒΔΟΜΗ κατὰ συνέχεια χρονιά, τὸ Θαλαγκόθλεν εἶχε στὶς ἀρχές τοῦ Ἰουλίου τὸ Διεθνές Αἴσθητβοδ μουσικῆς καὶ χοροῦ. Τὸ Θαλαγκόθλεν, μιά ὁμορφὴ κωμόπολις, εἶναι χωσμένο σὲ μιά γραφικὴ ρεματιά τῆς Βόρειας Ουαλλίας, διασκελίζοντας τὸν ποταμὸ Ντή. Εἶναι μιά μικρὴ πολιτεία μὲ τρισήμισυ μόνον χιλιάδες κατοίκους, χωρὶς βιομηχανία καὶ — ἐξαιρετικὸ γιὰ τὴν Ουαλλία — χωρὶς ἀνθρακωρυχεία.

Ὅταν πρὸ ἑπτὰ ἐτῶν μιά τοπικὴ ἐπιτροπὴ ἀπεφάσισε νὰ ὀργανώσῃ ἓνα Αἴσθητβοδ (Φεστιβάλ), πολλοὶ ἀμφέβαλλον ἂν θὰ τὸ κατῶρθωνε. Κι' ὁμῶς, τὰ πράγματα διέψευσαν πανηγυρικῶς τοὺς μάντεις κακῶν καὶ τὸ Φεστιβάλ τοῦ Θαλαγκόθλεν γίνεται κάθε χρόνο καὶ καλύτερο.

Σκοπὸς τοῦ Φεστιβάλ εἶναι ἡ προαγωγή τῆς χορωδιακῆς κλασσικῆς μουσικῆς καὶ ἡ προώθησις καὶ τόνωσις τοῦ λαϊκοῦ τραγουδιοῦ καὶ χοροῦ. Εἶναι διεθνὲς μὲ μόνον ὄρο συμμετοχῆς, οἱ διαγωνιζόμενοι νὰ εἶναι ἐρασιτέχνες. Στὸ σημεῖο αὐτό, λοιπόν, διαφέρει ἀπὸ ἄλλα Φεστιβάλ, ὅπως τοῦ Ἐδιμβούργου, τοῦ Σάλτσμπουργκ, τῆς Λυών, κλπ. Μόνον ὁ διευθυντῆς τῆς χορωδίας ἐπιτρέπεται νᾶναι ἐπαγγελματίας μουσικός.

Οἱ διαγωνισμοὶ διαίρουνται σὲ διάφορες κατηγορίες. Χορωδίες ἀνδρικές, μικτές, γυναικείες, νεανικὲς καὶ παιδικές. Σολίστες σὲ κάθε κατηγορία φωνῆς, χορευτικὲς ὁμάδες καὶ τέλος διεθνὲ καὶ ἐθνικὰ μουσικὰ ὄργανα.

ΒΛΕΠΕ ΣΥΝΕΧΕΙΑΝ
Εἰς τὴν 3ην Σελίδα

ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΑΪΣΤΗΤΒΟΔ Σ' ΕΝΑ ΧΩΡΙΟ ΤΗΣ ΟΥΑΛΛΙΑΣ

ΕΚ ΤΗΣ 1ης ΣΕΛΙΔΟΣ

"Ετσι, έφετος τόν 'Ιούλιο, ή κοιλάδα τού Ντή κι' οί δρόμοι τού Θλαγκόθλεν άντήχουσαν από κάθε σχεδόν γλώσσα τής γής, ένώ σέ κάθε δήμα ξεφνιαζόσουν από τήν πολυχρωμία τών έθνικών ένδυμασιών καπου τριάντα έθνών.

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΟΥ

Οί κάτοικοι τού Θλαγκόθλεν κάνουν υπεράνθρωπες προσπάθειες για να στεγάσουν και να θρέψουν τις χιλιάδες τών ξένων που κατακλύζουν τήν πόλι τους για μία έβδομάδα. Τα ξενοδοχεία κι' οί πανσιόν δέν έπαρκούν βέβαια γι' αυτή τήν κοσμοσυρροή. "Ετσι, άνοιγουν τά σπίτια τους στους έπισκέπτες με λογικώτατες τιμές, ένώ έπιτάσσονται για τήν περίσταση σχολεία κι' άλλα δημόσια καταστήματα.

Βέβαια δέν υπάρχει κατάλληλο θέατρο για τόσο ερασιτεχνικό Φεστιβάλ. Και τó πρόβλημα έχει λυθί με μία πελώρια τέντα, που χωρεί 9.000 θεατές. Η σκηνή έχει άρκετά καλή άκουστική. Μά αυτό που τήν κάνει να ξεχωρίζει από κάθε άλλη που έχω δει, είναι ή διακόσμής της. Σωροί λουλουδιών, καλλιτεχνικά συνδυασμένων, σχηματίζουν ένα άραιοτάτο λουλουδένιο πλαίσιο πλάτους ένός μέτρου.

Η τάξι, ή ευγένεια κι' ή καλή καρδιά συναγωνίζονται μεταξύ τους, έτσι που τó Φεστιβάλ αυτό αφήνει στον κάθε έπισκέπτη άλησμόνητη έντύπωσι. "Εχει μία κοινή γλώσσα: τή μουσική. Μά και κάτι άλλο κοινό, άκόμα σπουδαιότερο. Τó ιδεώδες μιας μουσικής 'Ολυμπιάδας. 'Ιταλοί και Νορβηγοί, 'Ισπανοί και Ουκρανοί, Γάλλοι, Γερμανοί, 'Αγγλοι και Ουαλλοί, έχουν ένα κοινό σκοπό, ευγενικό κι' άνώτερο: Νά έπιδείξουν τούς έθνικούς τών θησαυρούς.

ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΜΟΥΣΙΚΟΙ

"Απ' τó μεγάλο αυτό πανηγύρι τής χαράς λείπει ή καίτιδα τών μουσικών 'Ολυμπιάδων, ή 'Ελλάδα. Κι' όμως, μπαίνοντας στη λεωφόρο που οδηγεί στο χωριό τού Φεστιβάλ, είδα ν' άνεμίζει ή φανλόλευκη πρώτη και καλύτερη στιλβασία, δίπλα στις άλλες 24 τών μετεχόντων έθνών.

Ρώτησα τή γραμματέσα τού Φεστιβάλ και μου είπες πώς ή 'Ελληνική σημαία είναι πρής τιμήν ένός από τούς κριτάς τού Φεστιβάλ, τού Κυπρίου μουσουργού κ. Σόλωνος Μιχαηλίδη. "Όποια πέτρα νά σηκώσης, θά βρης τόν 'Ελληνα. Κι' άνάμεσα στη Γιουγκοσλαβική χορωδία τού Ραδιοσταθμού τού Βελιγραδίου, που κέρδισε φέτος τó πρώτο βραβείο στον διαγωνισμό τού λαϊκού τραγουδιού, ήταν μία 'Ελληνίδα: Η Γαλάτεια Μήτροβιτς, τó γένος Τσελέντι, γεννημένη στην Κωνσταντινούπολι από 'Ελληνες γονείς, κεφαλλονίτικης καταγωγής. Η Γαλάτεια, μία πρόσχαρη, έλκυστική μελαχροινή, φορούσε τó χρυσοκέντητο σκουφάκι και τó βαρεία κεντημένο παλτό τής σερβικής έθνικής ένδυμασίας, σαν νάταν φορεσιά 'Ασιατός. Μά οί έκπλήξεις δέν σταματούν. Στη Γιουγκοσλαβική χορωδία υπήρχαν έπίσης μία 'Ελληνίδα, με λίγα ένώ τά ελληνικά της. "Από μητέρα μ...

Μά τó πραγματικό έγκώμιο για τήν 'Ελλάδα ήταν βέβαια τó γεγονός ότι ένας από τούς κριτάς είναι ό διακεκριμένος μουσουργός και μουσικολόγος κ. Σόλων Μιχαηλίδης. Μόνιμος κριτής τού Φεστιβάλ τού οποίου τó χορωδιακό έργο «Πιστός Σταυρός» ήταν ένα από τά δυό θέματα τού διαγωνισμού τών χορωδιών τó 1951.

ΤΙ ΛΕΓΕΙ Ο κ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ

Κουβεντιάσαμε πολλές φορές και πέρσι και παλιότερα με τόν κ. Μιχαηλίδη, γενικά για τó Φεστιβάλ και ιδιαίτερα για τή συμμετοχή τής 'Ελλάδος. Ξαίρω πόσο βαθύ πόνο τού προξενεί ή άπουσία της. Τόν παρεκάλεσα, λοιπόν, γι' άπάντησι σε λίγες έρωτήσεις μου, προς χάριν τών αναγνωστών τού «Ελευθέρου Λόγου» και γενικώτερα τών ενδιαφερομένων άρχών ή ιδιωτών.

— Ποιά αντιπροσωπευσις τής 'Ελλάδος νομίζετε, τόν ρώτησα, πώς θάταν ή προσφορώτερη για τó Φεστιβάλ τού Θλαγκόθλεν; Χορωδιακή, χορευτική, λαϊκό τραγουδιού ή οργανοπαίχτου;

— Φρούω, μου είπε, ότι ή 'Ελλάδα, που δέν έχει μεγάλη χορωδιακή παράδοσι, δέν θα μπορούσε να συναγωνισθί με άρκετες έλπίδες έπιτυχίας τά τέλεια πραγματικά συγκροτήματα, που έρχονται κάθε χρόνο στο Θλαγκό-

θλεν. Γι' αυτό θάταν προτιμότερο να στείλν ένα μικτό χορευτικό όμιλο μαζί με έκτελεστάς δημοτικής μουσικής. Στον διαγωνισμό λαϊκών χορών κάθε ομάδα πρέπει να παρουσιάσει δύο, άντιθέτους στον χαρακτήρα έθνικους χορούς. Γι' αυτό ή έλληνική χορευτική ομάδα θα μπορούσε να δώση ένα βραδυ χορό, όπως ό Καλαματιανός, ό Συρτός, ή ή Τράτα, όπου ή γραφικότης τής ένδυμασίας, μά κυρίως ή κλασσική σχεδόν άπλότης τής γραμμής και τών δηματισμών θα κέρδιζε για τήν 'Ελλάδα τιμητικώτατη διάκρισι. "Ας μήν ξεχνούμε δε πώς έχομε δημοτικούς ρυθμούς και μουσική μοναδικού είδους και έξαιρετικού θελήγυθρου. "Ο δεύτερος χορός νάει, κατ' άντίθεσιν, γοργός, όπως ή Σούστα ή ό Κερκυραϊκός.

Η ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ

"Αλλά και ή μίς "Ολφορδ, 'Αγγλίσ κριτής τού χορού στο Θλαγκόθλεν, μου μίλησε έγκωμιστικώτατα για τούς έλληνικούς χορούς. Και κάθε φορά που έτυχε να γίνη σε ξένη χώρα, έλληνική χορευτική έπίδειξις, από μετρίους έστω ερασιτέχνες, οί θεαταί κατενθουσιάστηκαν, όπως συνέδη προδιετίας στο "Άλμπερτ Χώλλ τού Λονδίνου. Είναι δε άξιέπαινη ή προσπά-

Λόγω έλλείψεως χώρου ή συνέχεια τής ιστορικής μελέτης:

Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ ΣΤΟΝ ΑΓΩΝΑ

άναβάλλεται δι' αύριον

θεια τής Δώρας Σταβάτου, που, όπως πληροφορούμαι, έπιχειρεί ευρωπαϊκή τουρνέ και θα έλθη στο Λονδίνο τόν Σεπτέμβριο με λαμπρό καλλιτεχνικό συγκρότημα, για να έμφανισθί στο θέατρο «Σάντλερς Γουέλλς». "Όσον άφορα τή δημοτική μας μουσική, αυτή πρέπει ν' αντιπροσωπευθί με ένα καλό λαϊκό τραγουδιστή, με ρεπερτουάρ από γνήσια δημοτικά τραγούδια, που ναί άληθινά διαμάντια. "Ας μη διαθέτη τέλεια καλλιεργημένη και τοποθετημένη φωνή, άρκει νάην άγνό και πηγαίο αίσθημα. Τέλος, ένας καλός έκτελεστής λαϊκού όργάνου, κλαρινετίστας, λαουτιέρης ή σαντουριέρης.

Είμαι βέβαιος, πως είτε με χορευτάς, είτε με τραγουδιστάς, ή οργανοπαίχτας, ή 'Ελλάδα θα διακριθί, γιατί έχομε άνεκτίμητους θησαυρούς δημοτικής μουσικής και τέχνης. Μη νομίζετε δε πώς ή δαπάνη είναι υπέρογκη. Οί αντιπρόσωποι τής 'Ελλάδος για τó Θλαγκόθλεν πρέπει να καταβάλουν μόνον τά έξοδα τού ταξιδιού. Η στέγη και ή διατροφή παρέχονται δωρεάν από τήν οργανωτική έπιτροπή. Τόν λόγον, λοιπόν, έχουν οί άσφοδίοι.
Β. ΚΑΠΕΡΝΑΡΟΣ